

ב"ה

ימי בין המצרים

פְּתִיחוֹ שֶׁל אוֹלָם – בְּלִי דִלְתוֹת

"פתחו לי כחודה של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם"¹:

ב"פתחו של אולם" ישנם שני ענינים²: (א) פתחו של אולם היה גבוה ארבעים אמה - פתח גדול ביותר, (ב) פתחו של אולם לא היו לו דלתות, אלא היה פתוח תמיד מעצמו.

וזהי הבטחתו של הקב"ה - שכאשר יהודי יעשה מצדו משהו, "כחודה של מחט", נקב קטנטן בהמציאות והישות שלו, אזי יפתח לו הקב"ה "כפתחו של אולם", פתח הכי גדול שאי אפשר לסגורו!... כך שנשאר חלל שדרכו נמשכת השפעת אלקות, הן בענינים רוחניים, והן בענינים גשמיים, בבני חיי ומזונא רויחא, לכל אחד ואחד בהמצטרך לו.

אבל, את ה"חודה של מחט" - צריכים לעשות לבד.

ובעומק יותר: "מחט"³ - ענינה לעשות נקב, אבל, תכלית הכוונה אינה שישאר נקב; עשיית הנקב אינה אלא כדי להעביר דרך הנקב חוט אשר על ידו יוכלו לחבר שני דברים שעד עתה היו נפרדים.

והענין בזה: "חוט" - קאי על "האי חוטא יקירא קדישא"⁴, הקו וחוט הנמשך מאור אין סוף ברוך הוא, קו המדה שמודד מדת המשכה בכל הדרגות שבסדר ההשתלשלות, אלא, כדי שיהיו כל המשכות גם כאשר חטא ופגם ועבר את הדרך, נדרשת עשיית נקב "כחודה של מחט", לעשות חסרון קטן לכל-הפחות בהמציאות והישות שלו, ודרך נקב זה יוכל לעבור הקו וחוט בכל סדר ההשתלשלות,

¹ בהבא לקמן - ראה לקו"ת שה"ש לה, ג. קרח נה, טע"א ואילך. ובכ"מ.

² מדות פ"ב מ"ג. פ"ג מ"ז.

³ ראה גם תורת מנחם - מנחם ציון ח"א ע' 32 ואילך. ע' 334 ואילך. ועוד.

⁴ לשון הזהר - ח"ג קלד, א.

ועל ידי זה נעשה בעולם חיבור של שני דברים נפרדים - שמבטלים את הקא סלקא דעתך שבעולם לומר שיש "שתי רשויות" חס ושלום [כמאמר רבותינו ז"ל⁵ "כיון שהגיע (משה) לפסוק⁶ נעשה אדם (שכיון שכתוב "נעשה" לשון רבים, יש פתחון פה לומר ש"שתי רשויות הן"⁷)], אמר לפניו, רבון העולם, מה אתה נותן פתחון פה למינים, אתמהא, אמר לו, כתוב, והרוצה לטעות יטעה", היינו, שהקב"ה נותן את האפשרות לכך, וכמבואר בתניא⁸ שכל מציאות הסטרא אחרא אינה אלא מפני שהקב"ה נתן לה רשות וכח לנסות ולבחון את האדם], על ידי זה שמחברים ועושים מהם מציאות אחת, רשות היחיד, ליחידו של עולם⁹.

ואז - מבטיח הקב"ה - "אני אפתח לכם כפתחו של אולם", כאמור, פתח גבוה ביותר, ארבעים אמה, ואין לו דלתות, כך ששום דבר לא יכול להעלים ולהסתיר, ובמילא יכולים מיד להכנס להיכל.

ויש להוסיף בנוגע לפתחו של אולם שהיה גבוה ארבעים אמה, על פי המבואר בלקוטי תורה שיר השירים¹⁰ "שהוא שני פעמים כ"ף" - שרומז על שני פעמים כ"ף ד"כחשיכה כאורה"¹¹, ... ושניהם נכללים בשני פעמים כ"ף (ארבעים אמה) שב"פתחו של אולם".

והנה, השלימות דענין זה בנוגע לכללות ישראל תהיה על ידי משיח צדקנו, שאז יקויים היעוד¹² "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ":

אמנם, בכחו וביכלתו של כל אחד ואחת מישראל לעשות התחלה, הכנה והקדמה לזה - כאשר הוא מצדו עושה כל התלוי בו לפתוח "כחודה של מחט", ולהעביר דרך הנקב את ה"חוטא יקירא", שאז זוכה שבנוגע לעניניו הפרטיים (לכל הפחות) פותח לו הקב"ה "כפתחו של אולם",

וממנו ומחלקו בעולם - הולך ומתפשט לאט לאט בכל הסביבה כולה, הלוך והוסיף ואור, ועד שתמורת המצב ד"הסתר אסתיר פני ביום ההוא" [אף שגם אז נאמר "ביום", ולא "בלילה" חס ושלום...] נעשה להיפך, שגם

⁵ ב"ר פ"ח, ח.

⁶ בראשית א, כו.

⁷ פי' מת"כ שם.

⁸ ספכ"ט.

⁹ ראה תניא ספ"ג. ובכ"מ.

¹⁰ שם.

¹¹ תהלים קלט, יב. וראה גם לקו"ת צו, יב, א.

¹² זכרי' יג, ב.

הענינים שהם בבחינת "סתימא דכל סתימין", ענינים שמצד עצמם אינם שייכים לגילוי, כיון שאינם "גילויים", אלא עצמיות - מתגלים גם הם, מצד "כי אתה אבינו", ועד ש"כל אחד ואחד מראה באצבעו שנאמר¹³ ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה קוינו לו ויושיענו"¹⁴, "קוינו" דייקא, מלשון "קו"¹⁵, שעל ידי "האי חוטא יקירא" ניתוסף בהמשכת אלקות.

ועל דרך זה אצל כל אחד ואחת מישראל בפרטיות – על ידי עבודתו ב"נר מצוה ותורה אור", כפי שמוארים ב"מאור" שבתורה שהיא תורת החסידות, אשר, על ידה מתגלית פנימיות הנשמה באופן ד"בקשו פני את פניך ה' אבקש"¹⁶, שפנימיות הנשמה מתקשרת עם הפנימיות שלמעלה, ועד שנעשים כולא חד¹⁷,

[ועל דרך מה שכתוב¹⁸ "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד", אלא, שענין זה שנאמר בנוגע לעתיד נעשה אצלו בהוה],

נמשך לו כל המצטרך לו, לא רק בנוגע לענינים רוחניים, אלא גם בנוגע לענינים גשמיים, בני חיי ומזונא רויחא, שיראה בעיני בשר שהגשמיות שלו היא רוחניות, ובמילא, אין לאף אחד שום שליטה על הגשמיות שלו מלבד תורה ומצוות, והגשמיות שלו היא באופן ד"ונתתי גשמיכם בעתם"¹⁹, שמקבל כל מחסורו בזמן המתאים ובאופן המתאים, ומשתמש בזה עבור דברים שמחים ובריאים, ומתוך שמחה על כל השנה כולה.

קטע משיחת פורים, רשימת השומעים בלתי מוגה.

תו"מ ה'תשי"ב ח"ב ע' 62

¹³ ישעי' כה, ט.

¹⁴ תענית בסופה.

¹⁵ לקו"ת קרח שם. ובכ"מ.

¹⁶ תהלים כז, ח.

¹⁷ ראה זח"ג עג, א. וראה תורת מנחם - התועדויות ח"ד ע' 188. 252. וש"נ.

¹⁸ זכרי' יד, ט.

¹⁹ ר"פ בחוקותי.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח זוגותו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צבייה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה